

A Komárom-Esztergom Megyei Területi Választási Bizottság

24./2019. (X.10.) számú határozata

A Komárom-Esztergom Megyei Területi Választási Bizottság Szűcsné Pószné I. I. polgármesterjelöltnek és Körtvélyfáy Menyhért Béla a DK, JOBBIK, LMP, MSZP, MOMENTUM, PÁRBESZÉD jelölő szervezetek tatabányai kompenzáció listás jelöltje, a Tatabánya Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága által meghozott 94/2019. (X.04.) számú HVB határozat elleni fellebbezését megvizsgálva, meghozta a következő

határozatát:

a Komárom-Esztergom Megyei Területi Választási Bizottság Tatabánya Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottságának 94/2019. (X.04.) számú HVB határozatát **helybenhagyja**.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Győri Ítéltáblához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Komárom-Esztergom Megyei Területi Választási Bizottságnál (címe: 2800 Tatabánya, Fő tér 4., e-mail címe: tvb@kemoh.hu; telefax száma: +36/34 311-835). A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2019. október 13-án 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhű másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

Indokolás

I.

A megállapított tényállás szerint **Béla Béla László** polgármester- és képviselőjelölt (a továbbiakban kérelmező) 2019. október 3. napján, 13:14 perckor elektronikus levélben kifogást nyújtott be Tatabánya Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottságához (HVB). Kérelmező előadta, hogy a Momentum Mozgalom, a DK, a MSZP, a Párbeszéd Magyarországért Párt, a LMP és a Jobbik jelölő szervezetek internetes megjelenésin, reklámjain megjelenő „Szavazz! Az ellenzék közös polgármester-jelöltjére Tatabányán” és a „Szavazz! Az ellenzék közös képviselő-jelöltjére Tatabányán” kifejezések sértik a Ve. 2.§ (1) bekezdés a) c) és e) pontjaiban foglalt alapelveket, tekintettel arra, hogy azok a választók megtévesztésére alkalmasak, így nem biztosított a választás tisztasága és a jelöltek esélyegyenlősége, valamint sérti a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményeit. Kérelmező csatolta az internetes megjelenések képernyő fotóit és előadta, hogy a fenti jelölőszervezetek minden anyaga ugyanezen szövegezéssel jelenik meg. Ezek alapján kérte a HVB-t, állapítsa meg a jogsértést és tiltsa el a jogsértőket a további jogsértéstől.

A HVB szerint a kifogásolt kijelentésekkel kapcsolatban azt kell vizsgálni, hogy azok nyilvánvalóan valótlan tényállások, vagy a véleménynyilvánítás körébe tartoznak-e. A HVB álláspontja szerint „*a jelenleg önkormányzati közhatalmat gyakorló személyeken, jelölő szervezeteken kívül ellenzéknek minősül minden más jelölt, jelölő szervezet. A kifogásolt kijelentések pedig azt a látszatot keltik, hogy Tatabányán az önkormányzati választásokon az ellenzék kizárólag egy közös polgármester-jelöltet és kizárólag közös képviselő-jelölteket indít a választásokon (...), ezáltal alkalmasak arra, hogy a választókat megtévesszék.*”

A HVB utalt arra is, hogy a Legfelsőbb Bíróság Kbk.III.37.237/2006/2. sz. végzésében kiemelte, hogy a választási alapelvek megértését jelenti, ha a jelölő szervezetek és jelöltek jogait oly módon gyakorolják, hogy egyes tények elhallgatásával, elferdítésével megkísérlik a választókat megtéveszteni. Ugyanezen elveket tartalmazza a Kúria Kvk.IV.37.488/2014. sz. végzése is.

II.

A HVB határozata ellen Székely Posztovics Ildikó és Köröveltyű Mennyhér Béla nyújtottak be fellebbezést.

Székely Posztovics Ildikó fellebbezésében előadja, hogy a HVB határozat indokolásából nem derül ki, hogy a kifogást tevő konkrétan a személye, mint polgármester jelölt ellen is nyújtott-e be kifogást, vagy a kifogás csak a jelölő szervezetekre vonatkozott. Álláspontja szerint személyében csak akkor tiltható el a további jogsértéstől, ha a kifogás ezt konkrétan kérte, továbbá a HVB nem állapít meg részére jogsértés tényét, így a további jogsértéstől sem lehet eltiltani.

Előadta továbbá, hogy nincs olyan kampányeszköz, hogy internetes megjelenés, így értelmezhetetlen a HVB határozat, mely meg sem határozta, pontosan melyik internetes megjelenésekre vonatkozott az eljárás.

Fellebbező kiemeli továbbá, hogy a jelölő szervezetek logóinak, neveinek feltüntetése egyértelműsíti az általánosan megfogalmazott 'ellenzék' megjelölést. Álláspontja szerint a kérelmezőnek is lehetősége van arra, hogy magát is ellenzéki jelöltnek állítsa be.

Fellebbező hivatkozik az Alkotmánybíróság 5/2015. (II.25.) AB határozatra, melyben az AB kifejtette, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága fokozottan érvényesül a közügyekre vonatkozó értékítéletekkel kapcsolatban. Fellebbező utalt a Békés Megyei Bíróság Pk.21.222/2002/2. sz. végzésére is, melyben a bíróság jogszerűnek ítélte olyan szlogeneket, mint „a település jelöltje.” Hivatkozott továbbá a 3107/2018 AB határozatra is, melyben az AB kimondta: „*a közügyek intenzív vitájában a résztvevők felelősségre vonásához nem elegendő annak kimutatása, hogy a vizsgált megszólalás bizonyos elemei ténylegesen, objektív módon cáfolhatók. A vitatott kijelentés értékelését arra is figyelemmel kell elvégezni, hogy a kijelentés a választási kampány speciális szituációjában milyen valódi jelentést hordoz a kampányüzenetek címzettjei, a választópolgárok számára.*”

Köröveltyű Mennyhér Béla fellebbezésében előadta, hogy a HVB határozat sérti a Ve. 43.§ (1) bekezdését és 141.§-át, szükségtelenül és aránytalanul korlátozza az Alaptörvény IX. cikkében biztosított véleménynyilvánítás szabadságát.

Álláspontja szerint az „ellenzék” egy köznapi értelemben vett, általánosan használt gyűjtőfogalom, amelynek elmosódnak a határai: nem minden politikai szereplő tekint a többi

szereplőre egyértelműen ellenzékiként, az „ellenzéki közös jelölt” kifejezés pedig nem jelent kizárólagosságot. Másrészt valamennyi megjelenés tartalmazza a jelölt szervezetek logóját is.

Fellebbező álláspontja szerint a HVB határozat sérti a Ve. 141.§-át, mivel kampánytevékenységként minden olyan eszköz, tevékenység felhasználható, melynek célja a választói akarat befolyásolása, jelen esetben annak hangsúlyozásával, hogy a logójukkal megjelenített „ellenzéki” jelölt szervezetek „közös” jelöltjeiről van szó, szemben a „kormánypárti” jelöltekkel, vagy az egyéb, nem a kormánypártok által jelölt, tehát ellenzéki, de a közös jelölésben részt nem vevő jelölt szervezetekkel.

III.

A TVB megállapította, hogy a fellebbezéseket arra jogosult jelöltek nyújtotta be. A fellebbezések határidőben érkeztek

A TVB az ügy iratait megvizsgálva arra a következtetésre jutott, hogy az első fokon eljáró HVB helyesen állapította meg a tényállást és abból helyes következtetést vont le. A TVB a fellebbezésekben előadottakkal a következőket állapítja meg.

1. Szűcsné Pásztyóczy Ilona fellebbezésében foglaltak szerint a HVB határozat indokolásából nem derül ki, hogy a kifogást tevő konkrétan a személye, mint polgármester jelölt ellen is nyújtott-e be kifogást, vagy a kifogás csak a jelölt szervezetekre vonatkozott. A HVB határozat indokolása a kérelmező beadványát röviden foglalja össze, amikor a Momentum Mozgalom, a DK, a MSZP, a Párbeszéd Magyarországért Párt, a LMP és a Jobbik jelölt szervezetek internetes megjelenéseiről, reklámjain megjelenő kifejezéseket említi. A határozat rendelkező része ugyanakkor tartalmazza Szűcsné Pásztyóczy Ilona megnevezését is. A HVB határozat a kifogást bírálja el. A kifogás többször is kifejezetten említi Szűcsné Pásztyóczy Ilona nevét is, így a határozatnak – mint a rendelkező részéből ez ki is derül – a kifogásban foglaltakat kellett elbírálnia.

2. Szűcsné Pásztyóczy Ilona fellebbezésében foglaltak szerint nincs olyan kampányeszköz, hogy internetes megjelenés, így értelmezhetetlen a HVB határozat, mely meg sem határozta, pontosan melyik internetes megjelenésekre vonatkozott az eljárás. A Ve. 140.§ értelmében:

Kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, így különösen a

- a) plakát,
- b) jelölt szervezet vagy jelölt által történő közvetlen megkeresés,
- c) politikai reklám és politikai hirdetés,
- d) választási gyűlés.

A TVB hangsúlyozza, hogy a Ve-ben foglalt, kampányeszközökre vonatkozó felsorolás nem taxatív, hanem példálózó jellegű; ezt jelzi a „különösen” kifejezés. Nem vitás, hogy az internetes tartalmak alkalmasak lehetnek a választói akarat befolyásolására, megjelentetésüknek jelen esetben is éppen ez a célja. Az internetes megjelenések pontos, tételes meghatározásával kapcsolatos fellebbezői álláspont kapcsán a TVB megállapítja, hogy a kifogásolt kifejezéseket tartalmazó valamennyi internetes megjelenés kitétel elegendő a

kifogásolt tartalmak pontos meghatározhatóságához, a választási szerveknek nem feladatuk, hogy az interneten fellelhető összes ilyen tartalmat tételesen nevesítsék.

3. Mindkét fellebbezés hivatkozik a véleménynyilvánítás szabadságára. A TVB rámutat: a Sz. ~~Sz. Pasztovics Ilona~~ által is idézett 3107/2018 AB határozat kimondja, hogy „a vitatott kijelentés értékelését arra is figyelemmel kell elvégezni, hogy a kijelentés a választási kampány speciális szituációjában milyen valódi jelentést hordoz a kampányüzenetek címzettjei, a választópolgárok számára.”

Adott esetben a szavak általános jelentését figyelembe véve, az „ellenzék közös képviselőjelöltje” és „az ellenzék közös polgármesterjelöltje” kifejezések a TVB álláspontja szerint, „a választási kampány speciális szituációjában” alkalmasak lehetnek arra, hogy a választópolgárokban azt a látszatot keltsék, hogy a szóban forgó jelöltek 'az ellenzék' közös jelöltjei. ~~Kürtvölgyi Mányber Béla~~ utal rá fellebbezésében, hogy az ellenzékség határai elmosódnak, mivel nem minden politikai szereplő tekint a többi szereplőre egyértelműen ellenzékiként. Éppen e fogalmi nehézségek okán a TVB az ellenzékiiség kapcsán osztja a HVB azon álláspontját, miszerint „a jelenleg önkormányzati közhatalmat gyakorló személyeken, jelölő szervezeteken kívül ellenzéknek minősül minden más jelölt, jelölő szervezet.” Ebben az értelemben „az ellenzék közös jelöltje” kifejezés alkalmas arra, hogy a választókban azt a látszatot keltse, hogy adott személyek a közhatalmat jelenleg gyakorlók körén kívül álló tömb, az ellenzék közös jelöltjei.

A kifejtettek alapján a kifogásban megjelölt kifejezések sértik a Ve. 2.§ (1) bekezdésének a) c) és e) pontjában foglalt alapelveket, ezért a TVB a rendelkező részben írtak szerint határozott.

A határozat a Ve. 2.§ (1) bekezdésének a) c) és e) pontján, a Ve. 140.§-án, a Ve. 307/P.§ (2) bekezdés c) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 229.§ (1) bekezdésén, az illetékekről szóló tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 37.§ (1) bekezdésén és 62. § (1) bekezdésének s) pontján alapul.

Tatabánya, 2019. október 10.

Dr. Solymos András

